

หลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรม สำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา

Development Curriculum of Innovative Leadership for Institute of Physical Education Administrators

พิทักษ์ ทิพย์วารี*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษาผลการวิจัยพบว่าหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษาประกอบด้วย 7 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เหตุผลและความจำเป็นของหลักสูตร ส่วนที่ 2 จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ ส่วนที่ 3 โครงสร้างของหลักสูตร มี 2 หน่วยการเรียนรู้ ส่วนที่ 4 แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนา ส่วนที่ 5 แนวทางการใช้นวัตกรรมในการพัฒนา ส่วนที่ 6 แนวทางการวัดและประเมินผล และส่วนที่ 7 แผนการจัดการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ที่ 1.1 – 1.6 และ 2.1 – 2.3 และในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย สารการพัฒนา จุดประสงค์ เวลา วิธีการและกิจกรรมการพัฒนา และนวัตกรรมที่ใช้ในการพัฒนา

ซึ่งจากการทดลองใช้หลักสูตรขั้นต้นพบว่าหลักสูตรนี้มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ โดยกลุ่มตัวอย่างผู้เข้ารับการพัฒนาตามหลักสูตรเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร

คำสำคัญ : หลักสูตร, การพัฒนา, ภาวะผู้นำทางนวัตกรรม, ผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา

Abstract

The purpose of this research was to propose a development curriculum of innovative leadership for institute of physical education administrators. The results of the study indicated that development curriculum of innovative leadership for institute of physical education administrators consisted of seven composition; First composition, reasons and necessities of development curriculum; Second composition, specific purposes and purpose destination; Third composition, curriculum structure, was comprised 2 learning unit; Fourth composition, guidelines for development activities; Fifth composition, guidelines for development innovation; sixth composition, guidelines for measurement and evaluation; Seventh composition, learning unit consisted of 1.1,

*คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2, and 2.3 in which learning unit was comprised of development content, objective, time, method and development activities, and innovation. This development curriculum was appropriate and practical for implementation. The factors of curriculum were appropriate at highest level. The sample group that had been tested to meet the objectives and had positive attitudes toward this innovative leadership development curriculum.

Keywords: Development Model, Innovative Leadership, Institute of Physical Education Administrators.

บทนำ

ความสำคัญของนวัตกรรม นวัตกรรมเป็นปัจจัยหนึ่งของการสร้างความแตกให้กับองค์การ การคิดค้นนวัตกรรมจึงถือเป็นความจำเป็นและเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จขององค์การ (อรอนงค์ โรจน์วัฒนะบุลย์, 2553) ผู้บริหารจึงต้องตระหนักถึงความสำคัญของนวัตกรรมมากขึ้นเนื่องจากหากส่งเสริม และพัฒนาให้เกิดนวัตกรรมในองค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ย่อมนำไปสู่ความคุ้มค่ากับการลงทุน และได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างแท้จริง นวัตกรรมจึงมีความสำคัญต่อ 1) สู่ความเป็นเลิศขององค์การ การสร้างองค์การที่ดีเป็นอีกปัจจัยที่จะทำให้เกิดนวัตกรรม ทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ก่อให้เกิดนวัตกรรม เช่น องค์การแห่งการเรียนรู้ (learning organization) เมื่อใดที่มีการเรียนรู้เมื่อนั้นย่อมมีนวัตกรรม องค์การอัจฉริยะ (Intelligent organization) หากมีสติปัญญาความรู้ย่อมมีนวัตกรรม องค์การเชิงกลยุทธ์ (strategic organization) เมื่อใดมีวิสัยทัศน์ และ

กลยุทธ์เมื่อนั้นย่อมมีนวัตกรรม เมื่อใดมีข้อมูลข่าวสารสติปัญญาความคิด เมื่อนั้นย่อมมีนวัตกรรม และองค์การวิจัย และพัฒนา (Research and development organization) เมื่อใดมีวิจัย และพัฒนา เมื่อนั้นย่อมมีนวัตกรรม 2) สู่ความเป็นเลิศของทีมงาน การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้แบบ ทีมงานมีความสำคัญ และเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากเราไม่สามารถคิดได้ด้วยตนเองทุกอย่าง เมื่อมีกลุ่มเกิดขึ้นก็มีการพูด การฟังการคิด การถาม การตอบ การเขียน และการปฏิบัติดังนั้น ทีมแห่งการเรียนรู้จึงเกิดขึ้น งานบริหารองค์การต้องเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กัน มีการพูดคุยกันมากเท่าใด ก็จะก่อให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้นเท่านั้น การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกลุ่มและทีมงาน การส่งเสริมให้ทีมงานมีการคิดจึงเป็นสิ่งที่จะต้องกระทำเพื่อให้เกิดความคิดใหม่ (rethinking) ความคิดที่แตกต่าง (differentiation) เพื่อนำไปสู่สู่นวัตกรรมในการทำงาน 3) ความเป็นเลิศของบุคคล และความคิดของบุคคลก่อให้เกิดนวัตกรรมเช่นกัน กล่าวคือ สิ่งใหม่ๆ เกิดขึ้นได้เสมอด้วยพลังความคิด และหากได้มีการส่งเสริมการเรียนรู้ และการศึกษาอบรม ให้คนมีกระบวนการคิดที่ถูกต้อง เป็นการศึกษาแบบ วิจัยญาณ การคิดแบบริเริ่มสร้างสรรค์ จะทำให้ได้นวัตกรรมตลอดเวลา (เสนห์ จัยโต, 2548) และจากความสำคัญของนวัตกรรมดังกล่าวบุคคลที่สร้างให้เกิดขึ้นในองค์การได้ย่อมเป็นคนที่มีความอำนาจหรือมีภาวะผู้นำนั่นเอง

ผู้นำทางนวัตกรรมที่ดีต้องมีภาวะผู้นำ และภาวะผู้นำที่ดีต้องสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงที่จำเป็น เพื่อเป็นการชิงความได้เปรียบทางนวัตกรรม นวัตกรรมการจัดการที่ดีจะก่อให้เกิดความสามารถในการคาดการณ์ ลำดับความต้องการในการผลิตและบริการได้ตรงเป้าหมาย ซึ่งต้องมองเห็นวิสัยทัศน์ใหม่ๆ และสนใจผู้อื่นให้มุ่งไปสู่วิสัยทัศน์ใหม่

ด้วยการสร้างแรงดลใจในการทำงาน และความทุ่มเทในการใช้นวัตกรรมเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เมื่อภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร (ณัฐยา สันตะการผล, 2553) จึงมีนักวิชาการได้นิยาม และนำหลักการสร้างและพัฒนาภาวะผู้นำไปประยุกต์กับศาสตร์ต่างๆ รวมทั้งการพัฒนาหลักสูตรภาวะผู้นำทางนวัตกรรมในบทนี้ จึงจำเป็นต้องเข้าใจถึงแนวคิดสำคัญ เพื่อที่จะเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์ได้ว่าส่วนประกอบของหลักสูตรภาวะผู้นำทางนวัตกรรมที่จะใช้พัฒนาด้านบทบาทพฤติกรรม และคุณลักษณะเป็นอย่างไร จะมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร จึงทำการทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อนวัตกรรม คือภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานการณ์ต่างๆ ที่ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมหรือบริบทภายนอกองค์กรที่มีความเปลี่ยนแปลงมากขึ้น และบริบทภายในองค์กร ด้านวัฒนธรรมองค์กร และบรรยากาศภายในองค์กร (ทองหล่อ เดชไทย, 2544) และจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย สามารถจัดกลุ่มเพื่อต่อการศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำทางนวัตกรรมได้ดังนี้ 1) บทบาทผู้นำทางนวัตกรรม นอกจากภาระหน้าที่หลักขององค์กรแล้วอีกหน้าที่ ที่ผู้นำทางนวัตกรรมต้องมีคือการจัดการองค์กรที่สอดคล้องกับระบบสังคมฐานความรู้ ที่เน้นการใช้องค์ความรู้พัฒนาวัตถุ เทคโนโลยีต่างๆ ที่เชื่อว่านวัตกรรมสามารถจัดการและแก้ไขปัญหาได้ทุกประการ นวัตกรรม จึงถูกกำหนด และใช้ในองค์กรที่เน้นความทันสมัยและประสิทธิภาพของนวัตกรรม ผู้นำทางนวัตกรรมหรือนักนวัตกรรมจึงมีบทบาทที่กว้างขวางอาจจำแนกตามบริบทต่างๆ เช่นบทบาทในฐานะผู้ผลิต บทบาทในฐานะผู้ปฏิบัติ บทบาทในฐานะผู้กำหนดทิศทางในการ บทบาทในการเป็นผู้กำหนด บทบาทในฐานะผู้นำ และสนับสนุนการเปลี่ยนแปลง 2) พฤติกรรมผู้นำทาง

นวัตกรรม ที่แสดงออกถึงการเป็นผู้มีภาวะผู้นำทางนวัตกรรมเมื่ออยู่ในตำแหน่งตามบทบาทหน้าที่ เช่น เป็นผู้นำที่มีพฤติกรรมหรือกระบวนการบริหารงานแบบการกระจายอำนาจ มีพฤติกรรมส่งเสริมตลอดจนกระตุ้นบุคลากร เป็นผู้นำที่มีพฤติกรรมแห่งการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ สร้างความไว้วางใจ มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วม ผู้นำที่ขยายความคิด เป็นผู้นำที่มีพฤติกรรมแลกเปลี่ยนความ มีพฤติกรรมของผู้บริหารการเปลี่ยนแปลง 3) คุณลักษณะผู้นำทางนวัตกรรม ในการสร้างนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กรนั้นผู้นำควรมีคุณลักษณะ หรือองค์ประกอบของผู้นำองค์กรที่จะทำให้องค์กรมีช่องทางหรือส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมในองค์กร เช่น ต้องมีทักษะสูงของการเป็นผู้ให้บริการ เป็นผู้ส่งเสริม ผู้เอื้ออำนวยความสะดวก ต้องเป็นผู้ยอมรับในความเสี่ยง เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในด้านกระบวนการบริหารและกลยุทธ์ทางด้านต่างๆ มีความเข้าใจในธรรมชาติที่แตกต่างกัน ระหว่างการบริหารโครงการนวัตกรรมกับการบริหารองค์กร ต้องมีความสามารถการจัดการความรู้ มีความสามารถในการปรับความสมดุลที่เหมาะสมระหว่างแนวคิดในการจัดการนวัตกรรมแบบปิด และการจัดการนวัตกรรมแบบเปิด เป็นผู้นำที่มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นผู้นำที่มีความยืดหยุ่นทางอารมณ์ เป็นคนที่มีความรู้พื้นฐานกว้าง เป็นคนที่มีผลงานในการแก้ไขปัญหา มีความสามารถในการพิจารณาตัดสินใจ เป็นผู้คิดนอกกรอบ เป็นผู้เปิดใจรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น เป็นผู้ที่มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น และจากการศึกษาพบว่าบุคลากรของสถาบันการพลศึกษาเห็นว่าภาวะผู้นำทางนวัตกรรม สำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษาประกอบด้วย 1) ความสามารถทางสังคม บุคลิกภาพ และทักษะ 2) การเป็นผู้นำทีม 3) ด้านการเป็นแบบอย่าง

4) ด้านการเป็นผู้นำความคิด 5) ด้านการส่งเสริมการพัฒนา 6) ด้านความไว้วางใจ 7) ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ 8) ด้านการบริหาร 9) ด้านการสนับสนุน และ 10) ด้านการมีส่วนร่วม

การพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมของผู้บริหารในองค์การ เพื่อให้องค์การมีช่องทางในพัฒนานวัตกรรมขององค์การเพิ่มขึ้น ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้นำองค์การ ซึ่งสามารถพัฒนาได้ ด้วยแนวทางและวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีหลายวิธี (เบญจพร แก้วมีศรี, (2545) จะใช้ศาสตร์สังคมศาสตร์ มนุษย์ศาสตร์ หรือศาสตร์ด้านใด ล้วนเกิดประโยชน์ทั้งสิ้น ซึ่งจะมีคุณภาพได้ด้วยการศึกษาทำความเข้าใจในหลักการแนวคิดที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนเริ่มจากการทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร แนวทางการสร้างหลักสูตร ในประเด็นต่างๆ เช่น เหตุผลและความจำเป็นของหลักสูตร จุดมุ่งหมายหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนา แนวทางการใช้นวัตกรรมในการพัฒนา แนวทางการวัดและประเมินผล แผนการจัดการพัฒนา รวมทั้งการบูรณาการองค์ประกอบภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหาร สถาบันการพลศึกษาที่ได้จากการศึกษาทั้ง 10 องค์ประกอบดังกล่าวข้างต้น ซึ่งหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมนี้มุ่งสร้างคุณลักษณะภาวะผู้นำให้เกิดขึ้นแก่ผู้บริหารทั้งในด้านบทบาทภาวะผู้นำทางนวัตกรรม และมีพฤติกรรมภาวะผู้นำทางนวัตกรรมที่สอดคล้องกับบทบาท รวมทั้งคุณลักษณะผู้นำทางนวัตกรรมที่เหมาะสมกับผู้บริหาร ที่ต้องผสมผสานและประยุกต์ให้เหมาะสม กับความต้องการการพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วยการบูรณาการการเรียนรู้และเลือกใช้วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำในรูปแบบของการเรียนรู้แบบผสมผสาน (ปณิตา วรรณพิรุณ, 2551) และยึดหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ที่เหมาะสมกับผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ หลักการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ ความสามารถในการเรียนรู้ วุฒิภาวะและความพร้อมด้านต่างๆ บนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคล และบูรณาการอย่างเหมาะสม (ชัยฤทธิ์ โพธิสุวรรณ, 2544) กับวิธีการเรียนรู้แบบต่างๆ เช่นการเรียนรู้จากการทำงานการเรียนรู้จากคนอื่น การเรียนรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้จากการสะท้อนคิด การเรียนรู้และพัฒนาด้วยตนเอง การเรียนรู้จากการฝึกอบรม การเรียนรู้แบบเผชิญหน้าและการเรียนรู้แบบไม่เผชิญหน้า (ทิตนา เขมณี, 2548) ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรจะต้องพิจารณาถึงหลักการบูรณาการหลักสูตรในประเด็นต่างๆ ข้างต้นอย่างรอบคอบ ด้วยการตั้งคำถามว่าจะพัฒนาหลักสูตรเพื่อเป้าประสงค์อะไร หรือจะจัดประสบการณ์ใดจะจัดประสบการณ์นั้นอย่างไร และจะทราบได้อย่างไรว่าผู้เข้ารับการพัฒนาตามหลักสูตรประสบความสำเร็จ และเมื่อได้หลักสูตรก่อนนำไปใช้จริงต้องทดสอบหลักสูตรโดยเฉพาะการประเมินโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นวิธีที่แสดงถึงโครงสร้างความคิดและข้อมูลในส่วนประกอบหลักสูตร และความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่างๆ และการตรวจสอบความเหมาะสมในขั้นตอนการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแล้วยังมีการทดสอบด้วยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมกับกลุ่มผู้ปฏิบัติ หรือมีการประเมินรูปแบบในขั้นสุดท้ายอีกครั้งด้วยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ปฏิบัติเป็นผู้ประเมินด้วยแบบประเมินรวมทั้งการทดลองใช้หลักสูตรขั้นต้นเพื่อหาประสิทธิภาพผลของหลักสูตรอีกครั้ง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษา และหลักสูตรที่ได้จากการศึกษาจะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมต่อไป ในการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา จึงมีวิธีการดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมมีการดำเนินการดังนี้

1.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยจากแนวคิดการสร้างหลักสูตร แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ การเรียนรู้แบบผสมผสาน และการพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหาร

1.2 จัดทำโครงสร้างหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้วยการนำข้อมูลองค์ประกอบภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหาร สถาบันการพลศึกษา มาเป็นพื้นฐานในการสังเคราะห์แนวคิดหลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดรายละเอียดกระบวนการสร้างหน่วยการเรียนรู้และวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา

1.3 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา

1.4 ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษาตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมที่สร้างขึ้นโดยการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการสนทนากลุ่มที่คัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี และหลักสูตร จำนวน 4 คน ด้านหลักสูตรภาวะผู้นำ จำนวน 4 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นกลุ่มผู้ปฏิบัติ 3 คน รวมผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทั้งสิ้น 11 คน มีหลักเกณฑ์ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาวะผู้นำ และด้านนวัตกรรมคือ มีประสบการณ์ อายุราชการอย่างน้อย 10 ปี หรือมีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่รองศาสตราจารย์

ขึ้นไปหรือมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก และมีความเชี่ยวชาญในสาขาภาวะผู้นำนวัตกรรม และการพัฒนาหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมหลังการสนทนากลุ่มโดยการตอบแบบประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นตอนที่ 4 การศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรและการนำเสนอหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เอกสารประกอบการสนทนากลุ่มซึ่งประกอบด้วยประเด็นสำคัญที่ให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินวิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมที่สร้างขึ้น
2. เทปบันทึกเสียงสำหรับใช้บันทึกเสียงการสนทนากลุ่ม
3. แบบประเมินหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรม
4. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรม
5. ห้องเรียนออนไลน์
6. แบบสังเกตแบบไม่มีโครงสร้าง สำหรับใช้สังเกตการทดลองใช้หลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษาขั้นต้น
7. แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจขั้นต้นสำหรับใช้ประเมินความพึงพอใจกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลจากการสนทนากลุ่มได้หลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษาที่ผ่านการประเมินและพัฒนา

ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารในสถาบันการพลศึกษา ประกอบด้วย 7 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เหตุผลและความจำเป็นของหลักสูตร ส่วนที่ 2 จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ ส่วนที่ 3 โครงสร้างของหลักสูตร ส่วนที่ 4 แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนา ส่วนที่ 5 แนวทางการใช้นวัตกรรมในการพัฒนา ส่วนที่ 6 แนวทางการวัดและประเมินผล และส่วนที่ 7 แผนการจัดการพัฒนา

2. ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิหลังการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่มพบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมของมาตรฐานด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในประเด็นจุดประสงค์ โครงสร้างของหลักสูตร คำอธิบายเนื้อหาสาระของแต่ละหน่วยมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และในประเด็นแนวทางการจัดกิจกรรม และสื่อที่ใช้ในการพัฒนา แนวทางการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิต่อหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษามีดังนี้ 1) หลักสูตรดี นำไปใช้ได้ดี เน้นความมีส่วนร่วม ความต่อเนื่องและตรวจสอบความก้าวหน้า 2) สังเคราะห์ให้ได้หลักสูตรที่ดี ทั้งหลักสูตรที่ใช้เพื่อจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนออนไลน์และหลักสูตรที่ใช้ในห้องเรียนปกติ เพื่อได้นวัตกรรมหลักสูตรเพื่อนำไปใช้ 3) เห็นด้วยกับหลักสูตรนี้ สอดคล้องกับหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำโดยทั่วไป 4) หลักสูตรที่เสนอมามีความเป็นไปได้ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ เพราะเกิดจากความต้องการของครู อาจารย์ และผู้บริหารจากสถาบันเอง 5) เป็นหลักสูตรที่นำไปสู่แบบอย่างเพื่อพัฒนาภาวะ

ผู้นำทางนวัตกรรมกับสถาบันหรือองค์กรอื่นได้แต่ต้องมีการปรับเพื่อให้สมบูรณ์ขึ้น

4. ประสิทธิผลของหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษาจากการทดลองใช้หลักสูตรด้วยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานขั้นต้น

4.1 ด้านบริบท (Context) ได้แก่สภาพแวดล้อม และสถานการณ์ พบว่าผู้บริหารระดับสูงให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนในการดำเนินการพัฒนา ให้ใช้ห้องประชุมพร้อมอุปกรณ์อำนวยความสะดวกเพื่อเป็นห้องเรียนปกติในการดำเนินการพัฒนา

4.2 ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ผู้เข้ารับการพัฒนา หลักสูตรการพัฒนา เครื่องมืออุปกรณ์ เนื้อหาการพัฒนา พบว่า ความพร้อมของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมมีความพร้อมและ มีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมการพัฒนา และเห็นว่าสื่อที่ใช้ประกอบการเรียนรู้และการพัฒนาในห้องเรียนออนไลน์ และกิจกรรมที่ใช้ในห้องเรียนปกติขั้นต้นมีความเหมาะสมกับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา มีความทันสมัย ไม่ซับซ้อน และเนื้อหาสามารถบูรณาการกับบริบทของสถาบันการพลศึกษา เพื่อพัฒนาได้เป็นอย่างดี

4.3 กระบวนการ (Process) ได้แก่วิธีการและกิจกรรมการพัฒนา การบริหารจัดการ การทดลองใช้หลักสูตรขั้นต้นด้วยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทำให้ผู้เข้ารับการพัฒนาสามารถที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้รับไปสู่การปฏิบัติจริงในสถาบันการพลศึกษา

4.4 ผลผลิต (Product) ผู้เข้ารับการพัฒนาเกิดทักษะและมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรม ตามหลักสูตรการพัฒนา

4.5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากการสัมภาษณ์ผู้เข้ารับการพัฒนาได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้ 1) ควรเพิ่มเนื้อหาในส่วนอื่นๆ 2) ก่อนมีการนำเครื่องมือไปใช้ จะต้องมีการเปิดอบรมในเรื่องคอมพิวเตอร์พื้นฐาน หรือการใช้โปรแกรม การใช้อินเทอร์เน็ตให้กับผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนการพัฒนาตามหลักสูตรและรูปแบบการพัฒนา

5.องค์ประกอบหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้บริหารสถาบันการพลศึกษาให้มีภาวะผู้นำทางนวัตกรรม โดยมีส่วนประกอบดังนี้

ส่วนที่ 1 เหตุผลและความจำเป็นของหลักสูตร

การปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงมีความสำคัญยิ่ง และเมื่อนวัตกรรมเป็นหนทางอยู่รอดและเติบโตขององค์กร นวัตกรรมจึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ผู้บริหารต้องรับผิดชอบและจากการศึกษาวิจัยในระยะที่ 1 พบว่าครู อาจารย์ และผู้บริหารเห็นว่าผู้บริหารสถาบันการพลศึกษาควรมีภาวะผู้นำทางนวัตกรรมหรือภาวะผู้นำทางนวัตกรรมมีความสำคัญต่อผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้พัฒนาหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรม ตามรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา

ส่วนที่ 2 จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ

2.1 จุดมุ่งหมายทั่วไป
เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมของผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา

2.2 จุดมุ่งหมายเฉพาะ
1. เพื่อให้ผู้บริหารสถาบันการพลศึกษามีความตระหนักถึงความสำคัญของภาวะผู้นำทางนวัตกรรม

2. เพื่อให้ผู้บริหารสถาบันการพลศึกษามีความรู้ ความเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำทางนวัตกรรมไปใช้ได้

ส่วนที่ 3 โครงสร้างของหลักสูตร

หลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบภาวะผู้นำทางนวัตกรรม จำนวน 10 องค์ประกอบ 91 ตัวบ่งชี้ที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และเชิงยืนยัน และเนื่องจากบทบาทภาวะผู้นำทางนวัตกรรม พฤติกรรมภาวะผู้นำทางนวัตกรรม และคุณลักษณะภาวะผู้นำทางนวัตกรรมมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กันจึงสามารถบูรณาการหลักสูตรจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิจากการสนทนากลุ่มได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 โครงสร้างหลักสูตร/หน่วยการเรียนรู้

ชื่อหน่วย	ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 บทบาทและพฤติกรรมภาวะผู้นำทางนวัตกรรม	95
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1.1 ภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านบทบาทและพฤติกรรมการเป็นผู้นำความคิดในการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา การปลูกฝังวัฒนธรรมองค์การเพื่อหล่อหลอมคุณลักษณะของผู้สร้างนวัตกรรม ของบุคลากรในสถาบันการพลศึกษา	20
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1.2 ภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านบทบาทและพฤติกรรมการเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตนจนเป็นที่ยอมรับของคนทั้งภายใน และภายนอกสถาบันการพลศึกษา	15
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1.3 ภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านบทบาทและพฤติกรรมการเป็นผู้นำทีม และการมีส่วนร่วม	15
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1.4 ภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านบทบาทและพฤติกรรมการสร้างบรรยากาศองค์การแห่งการเรียนรู้	15
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1.5 ภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านบทบาทและพฤติกรรมการเป็นผู้ผลักดัน สนับสนุน และอำนวยความสะดวกให้บุคลากรมีแนวคิดในการสร้างนวัตกรรม	15
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1.6 ภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านบทบาทและพฤติกรรมการเป็นผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา	15
	50
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 คุณลักษณะภาวะผู้นำทางนวัตกรรม	20
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2.1 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2.2 คุณลักษณะด้านทักษะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา	15
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2.3 คุณลักษณะด้านสังคมของผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา	15
รวม	145

จากตารางที่ 1 พบว่าโครงสร้างหลักสูตร การพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา ประกอบด้วย 2 หน่วยการเรียนรู้ ใช้เวลา 145 ชั่วโมง โดยแยกเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่ 1.1 – 1.6 ใช้เวลา 95 ชั่วโมง และหน่วยการเรียนที่ 2.1 – 2.3 ใช้เวลา 50 ชั่วโมง

ส่วนที่ 4 แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนา
การพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมของผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา ใช้กระบวนการเรียนรู้

แบบผสมผสาน ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการพัฒนา ผ่านการเรียนรู้บนเว็บสำหรับเนื้อหาภาคทฤษฎี และการจัดกิจกรรมในห้องเรียนสำหรับเนื้อหาภาคปฏิบัติ เช่น การเรียนรู้ด้วยตนเอง การระดมสมอง การร่วมวางแผนเพื่อการปฏิบัติ การสะท้อนคิด กรณีศึกษา การอภิปรายกลุ่มบนเว็บ การสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต และอื่นๆ ตามความเหมาะสม ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

ส่วนที่ 5 แนวทางการใช้นวัตกรรมในการพัฒนา

การพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมของผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา ด้วยการจัดสภาพแวดล้อมใหม่ในการเรียนรู้ ซึ่งมีการใช้ห้องเรียนออนไลน์ในการจัดกิจกรรมสำหรับการเรียนรู้ในเนื้อหาภาคทฤษฎี โดยให้ผู้เข้ารับการพัฒนารับรู้ด้วยตนเองบนเว็บ เช่น การศึกษาเนื้อหา กรณีศึกษา การทำกิจกรรมตามใบงานที่แขวนไว้บนเว็บในห้องเรียนออนไลน์ การศึกษาจากแหล่งทรัพยากรอื่นๆ จากเว็บไซต์ที่ผู้ดำเนินการพัฒนาจัดเตรียมไว้ให้ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสะท้อนคิด ผ่านเว็บในห้องเรียนออนไลน์ ทั้งการร่วมมือแบบไม่ประสานเวลา (Asynchronous) และการร่วมมือแบบประสานเวลา (Synchronous) (ปณิตา วรณพิรุณ, 2551) รวมทั้งยังมีการใช้ห้องเรียนปกติในการจัดกิจกรรมในภาคปฏิบัติ เช่น การใช้ตำราเรียน การบรรยาย การสาธิต การร่วมวางแผนเพื่อการปฏิบัติหรือการจัดโครงการ การอภิปราย และการนำเสนอ เป็นต้น

ส่วนที่ 6 แนวทางการวัดและประเมินผล

การพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา มีการวัดและประเมินผลในแต่ละหน่วย โดยการตรวจสอบหลักฐานการเรียนรู้ ได้แก่ การประเมินผลจากใบงานที่ได้รับมอบหมาย สังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ส่วนที่ 7 แผนการจัดการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา

แผนการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ที่ได้จากการบูรณาการองค์ประกอบภาวะผู้นำทางนวัตกรรม จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้

แยกเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่ 1.1 - 1.6 และ 2.1-2.3 ซึ่งในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะประกอบด้วยสาระการพัฒนา จุดประสงค์ปลายทาง จุดประสงค์เฉพาะ เวลา วิธีการ และกิจกรรมการพัฒนา นวัตกรรมที่ใช้ในการพัฒนา ดังตัวอย่างหน่วยการเรียนรู้ที่ 2.3 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2.3 คุณลักษณะทางสังคม ภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านคุณลักษณะทางสังคมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา สาระการพัฒนา

ภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านคุณลักษณะทางสังคมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา ประกอบด้วย การเป็นผู้ที่สามารถประสานการทำงานกับหน่วยงาน และบุคคลในหลายรูปแบบทุกระดับ มีความเข้าใจในธรรมชาติของแต่ละองค์การ และบุคคล เป็นผู้ที่สามารถจูงใจผู้อื่นให้เห็นคล้อยตาม และปฏิบัติตามได้ดี อย่างเป็นธรรมชาติ เป็นผู้ที่สามารถสื่อสารกับคนทุกระดับในสถาบันการพลศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถถ่ายทอดให้คนเห็นภาพตามความคิดเข้าใจง่าย และสามารถปฏิบัติตามได้ผ่านช่องทางหลากหลาย เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ให้ความสำคัญกับการคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมสูงสุด และเป็นผู้ที่สามารถสร้างเครือข่ายและสายสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลทั้งภายในและภายนอกสถาบันการพลศึกษา ในหลากหลายวงการ ส่งผลให้ได้รับความร่วมมือ และเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาก่อเกิดความมุ่งมั่น ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านคุณลักษณะทางสังคมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา และสามารถนำไปใช้ได้เหมาะสม

จุดประสงค์เฉพาะ

1. ผู้เข้ารับการพัฒนาศาสามารถอธิบายหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านคุณลักษณะทางสังคมสำหรับผู้บริหารสถาบันการศึกษา

2. ผู้เข้ารับการพัฒนาระหนักถึงความสำคัญและมีเจตคติที่ดีต่อภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านคุณลักษณะทางสังคมสำหรับผู้บริหารสถาบันการศึกษา

3. ผู้เข้ารับการพัฒนานำความรู้และแนวคิดไปใช้ในการพัฒนาตนเองด้านภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านคุณลักษณะทางสังคมสำหรับผู้บริหารสถาบันการศึกษา

เวลา 15 ชั่วโมง

วิธีการและกิจกรรมการพัฒนา

กิจกรรมที่ 1 เกริ่นนำ

1.1 ผู้เข้ารับการพัฒนาศึกษาจุดประสงค์การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ที่ 2.3 ด้วยตนเองบนเว็บ

1.2 ผู้เข้ารับการพัฒนาศึกษาเอกสารประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมเรื่องภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านคุณลักษณะทางสังคมสำหรับผู้บริหารสถาบันการศึกษา

1.3 ผู้เข้ารับการพัฒนารวบรวมประเด็น สำคัญที่ให้แก่อันเป็นประโยชน์

กิจกรรมที่ 2 การสร้างความรู้

ผู้เข้ารับการพัฒนาศึกษาเอกสารประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมเรื่องภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านคุณลักษณะทางสังคมสำหรับผู้บริหารสถาบันการศึกษาเพิ่มเติม

กิจกรรมที่ 3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3.1 ผู้เข้ารับการพัฒนาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดหลักการของภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านคุณลักษณะทางสังคมสำหรับ

ผู้บริหารสถาบันการศึกษา

3.2 ผู้เข้ารับการพัฒนาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงแนวทางการนำความรู้ด้านแนวคิดหลักการของภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านคุณลักษณะทางสังคมสำหรับผู้บริหารสถาบันการศึกษาเพื่อประยุกต์ให้สอดคล้องกับบริบทของสถาบันการศึกษา

กิจกรรมที่ 4 การฝึกปฏิบัติแบบบูรณาการ การฝึกปฏิบัติแบบบูรณาการตามแผนงานโครงการ และแผนพัฒนาตนเองเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านคุณลักษณะทางสังคมสำหรับผู้บริหารสถาบันการศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบทของสถาบันการศึกษาในห้องเรียนปกติ

กิจกรรมที่ 5 การสะท้อนคิด

ผู้เข้ารับการพัฒนาศท้อนคิดด้วยการตั้งคำถามและตอบคำถามด้วยตนเองในลักษณะของการสะท้อนคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านคุณลักษณะทางสังคมสำหรับผู้บริหารสถาบันการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถาบันการศึกษาในขณะกระทำหรือกำลังปฏิบัติ (reflection-in-action) ช่วยให้มีตระหนักรู้ในปัจจุบันและการสะท้อนคิดภายหลังสิ้นสุดการกระทำหรือสิ้นสุดการปฏิบัติ (reflection-on-action) ช่วยให้มีตระหนักรู้ เข้าใจในสถานการณ์ และการกระทำของตนเพิ่มขึ้น

กิจกรรมที่ 6 สรุปบทเรียนเพื่อประยุกต์เป็นของตนเอง

6.1 ผู้เข้ารับการพัฒนาร่วมกับสมาชิกในกลุ่มสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดหลักการของภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านคุณลักษณะทางสังคมสำหรับผู้บริหารสถาบันการศึกษา

6.2 ผู้เข้ารับการพัฒนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการนำความรู้ด้านแนวคิด

หลักการของภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านคุณลักษณะทางสังคมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษาเพื่อประยุกต์ให้สอดคล้องกับบริบทของสถาบันการพลศึกษา

6.3 ผู้เข้ารับการพัฒนาสรุปแนวคิดหลักการของภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านคุณลักษณะทางสังคมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษามาประยุกต์ให้สอดคล้องกับบริบทของสถาบันการพลศึกษาเป็นของตนเอง

กิจกรรมที่ 7 การประเมินผลการพัฒนา

7.1 ตรวจสอบการแสดงความคิดเห็นในกระดานสนทนา

7.3 ประเมินผลจากการกิจกรรมสรุปบทเรียน

นวัตกรรมที่ใช้ในการพัฒนา

1. PowerPoint เรื่อง แนวคิด หลักการของภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านคุณลักษณะทางสังคมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา

2. เอกสารจุดประสงค์การพัฒนา

3. เอกสารประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรม เรื่องภาวะผู้นำทางนวัตกรรมด้านคุณลักษณะทางสังคมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา

4. แหล่งศึกษาค้นคว้า และ Website ต่างๆ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

หลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ประกอบด้วยส่วนประกอบหลัก 7 ส่วน คือส่วนที่ 1 เหตุผลและความจำเป็นของหลักสูตร ส่วนที่ 2 จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ ส่วนที่ 3 โครงสร้างของหลักสูตร มี 2 หน่วย

การเรียนรู้ ส่วนที่ 4 แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนา ส่วนที่ 5 แนวทางการใช้นวัตกรรมในการพัฒนา ส่วนที่ 6 แนวทางการวัดและประเมินผล และส่วนที่ 7 แผนการจัดการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ที่ 1.1 – 1.6 และ 2.1 – 2.3 และในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย สารการ พัฒนา จุดประสงค์ เวลา วิธีการ และกิจกรรมการพัฒนา และนวัตกรรมที่ใช้ในการพัฒนา ซึ่งจากการศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรขั้นต้นสามารถพัฒนา ผู้เข้ารับการพัฒนาให้มีภาวะผู้นำทางนวัตกรรมได้ โดยมีข้อเสนอแนะ ในการนำไปใช้ให้มีการปรับพื้นฐานด้านทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ของผู้เข้ารับการพัฒนา และผู้ดำเนินการพัฒนาควรศึกษาทำความเข้าใจในแต่ละขั้นตอน และโดยภาพรวมของหลักสูตรให้เข้าใจเป็นอย่างดีและสามารถใช้ร่วมกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา รวมทั้งต้องสามารถเฝ้าดูห้องเรียนออนไลน์ได้อย่างสม่ำเสมอ สำหรับการนำไปใช้กับหน่วยงานอื่นควรทำความเข้าใจหลักสูตรและปรับให้สอดคล้องกับบริบทขององค์กรของหน่วยงาน

อภิปรายผล

หลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา มีมาตรฐานโดยภาพรวมของทุกด้านมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก มีมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก มาตรฐานด้านความเหมาะสมของหลักสูตรอยู่ในระดับมากทั้งนี้เนื่องจากก่อนการดำเนินการสร้างหลักสูตรผู้วิจัยได้นำข้อมูลองค์ประกอบภาวะผู้นำทางนวัตกรรมที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบมาเป็นพื้นฐานในการสังเคราะห์แนวคิดหลักการรวมทั้งได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เกี่ยวกับแนวคิดการสร้างหลักสูตร ทฤษฎีการเรียนรู้ ของผู้ใหญ่ หลักการยืดหยุ่น หลักการถ่ายโอน ประสบการณ์การเรียนรู้ หลักความพร้อมและความ ใฝ่รู้ในการพัฒนา หลักการเรียนรู้แบบนำตนเอง หลักการเรียนรู้แบบผสมผสาน แบบการมีส่วนร่วม หลักการเรียนรู้แบบสะท้อนคิด และหลักการประเมิน ผลตามสภาพจริงเป็นแนวทางในการกำหนด โครงสร้างหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำทาง นวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการศึกษา

ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 7 ส่วนประกอบที่กำหนดขึ้น มีความสอดคล้องกับ ศรัติพงษ์ ภูวธีรวรานนท์ (2555) ที่ได้สร้างหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำด้าน วิชาการประกอบกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ ตรวจสอบให้คำแนะนำ เกี่ยวกับหลักสูตรขั้นต้น จึงส่งผลให้ได้หลักสูตรที่เหมาะสม โดยมีเงื่อนไข สำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้บางประการ เช่น ผู้บริหารสถาบันการศึกษาควรมีความพร้อมด้าน ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์

บรรณานุกรม

- ชัยฤทธิ์ โปธิสุวรรณ. (2544). การศึกษาผู้ใหญ่: ปรัชญาตะวันตกและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณัฐยา สินตระการผล. (2553). การสร้างนวัตกรรมให้เป็น Core Competency. กรุงเทพฯ: ส.เอเซียเพรส (1989) จำกัด.
- ทิตนา แคมณี. (2548). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทองหล่อ เดชไทย. (2544). ภาวะผู้นำ: เพื่อการบริหารคุณภาพสู่ความเป็นเลิศ. กรุงเทพฯ : คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เบญจพร แก้วมีศรี. (2545). การนำเสนอรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหาร วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
- ปณิตา วรรณพิรุณ. (2551). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้บนเว็บแบบผสมผสานโดยใช้ปัญหาเป็น หลักเพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนิสิตปริญญาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร ดุษฎีบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา.
- เสนห์ จัยโต. (2546). การบริหารนวัตกรรม : ศาสตร์ใหม่ของการจัดการ. วารสารการจัดการสมัยใหม่. ปีที่ 1 (ฉบับที่ 1 เดือนกรกฎาคม) : 35-43.
- ศรัติพงษ์ ภูวธีรวรานนท์. (2555). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการผ่านการเรียนรู้ แบบผสมผสานสำหรับผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สาขาวิชาภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา.
- อรอนงค์ โรจน์วิวัฒน์บุญ. (2553). การพัฒนาตัวแบบผู้นำเชิงนวัตกรรม. รัฐประศาสนศาสตรดุษฎี บัณฑิต. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, คณะรัฐประศาสนศาสตร์.